

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom in Noord-Spanje.....	8	Reisroutes.....	20
De parels van Noord-Spanje.....	10	Veelzijdig Noord-Spanje.....	32
Zicht op Noord-Spanje.....	14	Jaaroverzicht van Noord-Spanje.....	50
De regio's van Noord-Spanje.....	16	Een korte geschiedenis.....	52

BELEVEN 58

Galicië.....	60	Baskenland.....	146
Asturië en Cantabrië.....	98	Navarra en La Rioja.....	174
Noord-Castilië en León.....	130	Centrale en oostelijke Pyreneeën.....	202

WEGWIJS 230

Voor vertrek.....	232	Register.....	240
Noord-Spanje onderweg.....	234	Nuttige uitdrukkingen.....	250
Praktische informatie.....	238	Dankbetuiging.....	254

Links: Het golvende dak van wijnhuis Marqués de Riscal
Vorige bladzijde: Het groene Baskenland
Omslag voor: Parque Nacional de los Picos de Europa,
Asturië

De groene weiden rond het Lago de la Ercina, omgeven door de Picos de Europa ↑

1 PARQUE NACIONAL DE LOS PICOS DE EUROPA

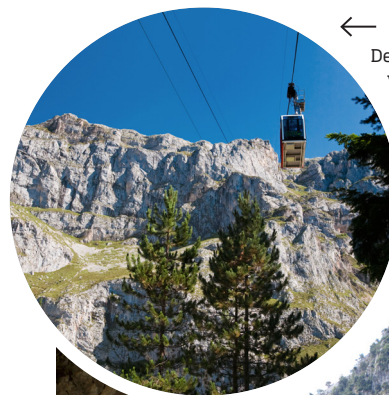
⚠️ E2 📍 Asturië, Cantabrië en Castilla y León 🚗 Oviedo naar Cangas de Onís 📍 Avenida Covadonga 43, Cangas de Onís; www.parquenacionalpicoseuropa.es

Dit 647 km² grote nationale park omvat drie regio's en wordt bekroond door de Picos de Europa. Deze prachtige bergen zouden door terugkerende zeeleiden de 'Toppen van Europa' zijn genoemd omdat ze vaak de eerste aanblik van hun vaderland vormden.

Het Parque Nacional de los Picos de Europa bestaat uit diepe, grillige kloven en vruchtbare valleien en is een paradijs voor wandelaars. Een schitterend voetpad loopt langs de kloof Desfiladero del Río Cares in het hart van de Picos, en voert door tunnels en over hoge bruggen. Als deze steile wandeltocht mischien wat te uitdagend voor u is, kunt u ook vanuit Fuente Dé de kabelbaan nemen naar een ruig rotsachtig plateau vol kraters. Hier hebt u een spectaculair uitzicht. Ook bijzonder zijn de Naranjo de Bulnes, het sprankelende Lago de la Ercina en het plaatsje Covadonga, waar Pelayo zegevierde.

Weetje

De Picos de Europa omvatten meer dan 200 bergpieken van meer dan 2000 m hoog.

← De kabelbaan vanuit Fuente Dé naar boven

Wandelen langs de imposante Río Careskloof ↓

PELAYO DE KRIJGER

Een beeld (*onder*) van deze Visigotische edelman die koning van Asturië werd, bewaakt de basiliek in Covadonga. Vlak bij deze plek zouden in 718 Pelayo en een klein groepje mannen een Moors leger hebben verslagen. Deze overwinning inspireerde de christenen in het noorden van Spanje om het schiereiland te heroveren. De tombe van de krijger bevindt zich in een grot die als heiligdom wordt geëerd.

2 BURGOS

AF3 **B**Burgos **M** **F** Calle Nuño Rasura 7; www.turismo.aytoburgos.es

Burgos, gesticht in 884, speelde een belangrijke rol in de geschiedenis van Spanje. Van 1073 tot na de val van Granada in 1492 was het de hoofdstad van de verenigde koninkrijken Castilië en León. De stad werd in de 15de en 16de eeuw welvarend door de wolhandel, waardoor kunst en architectuur konden bloeien. Franco koos Burgos als hoofdkwartier tijdens de Burgeroorlog.

1 **Iglesia de San Esteban**

C Calle San Esteban 1
C Half maart-okt. di-zo 10.00-14.00, 17.00-20.00 uur; nov.-half maart di-za 10.00-14.00, 16.00-19.00, zo 10.00-14.00 uur (juli-sept. dag.)

Deze gotische kerk is gebouwd op de plek van een romaanse kerk. Het is geen gebedshuis meer, maar huisvest nu het Museo del Retablo, met een collectie van achttien historische altaarstukken afkomstig uit kerken uit de regio. Een tweede collectie omvat religieuze schilderijen, crucifixen en kelken.

2 **Iglesia de Santa Águeda**

C Calle Santa Águeda 3
Deze kerk, ook wel de Iglesia de Santa Gadea genoemd,

EL CID

Rodrigo Díaz de Vivar werd in 1043 geboren in Vivar del Cid, ten noorden van Burgos. Hij werd uit Castilië verbannen na betrokken te zijn geraakt bij de broedertwisten van de zonen van de koning, Sancho II en Alfonso VI. Hij koos de zijde van de Moren, veranderde weer van partij nam in 1094 Valencia in voor de christenen. Vanwege zijn heldenmoed kreeg hij de naam El Cid, van het Arabische *Sidi* (heer). Zijn tombe is in de kathedraal van Burgos.

staat op de plek waar El Cid koning Alfonso VI liet zweren dat hij geen rol had gespeeld in de moord op zijn oudere broer, koning Sancho II, in 1072. In de zomer wordt deze gebeurtenis nagespeeld.

3 **Real Monasterio de las Huelgas**

C Plaza Compás **T** 947-206045 **C** Di-za 10.00-14.00, 16.00-18.30, zo 10.30-15.00 uur
C Bepaalde feestdagen

Dit 12de-eeuwse cisterciënzeklooster is gesticht door Alfonso VIII. Het huisvest het Museo de Ricas Telas, met voorwerpen uit de koninklijke tombes van het klooster.

↑ De skyline van Burgos, gedomineerd door de kathedraal van de stad

4 **Iglesia de San Lorenzo**

C Calle San Lorenzo 8

Deze kerk vlak bij de kathedraal (*blz. 140*) is gewijd aan St. Laurentius en heeft een prachtig barok plafond.

5 **Arco de Santa María**

C Plaza Rey San Fernando 9

De brug van Santa María leidt naar de oude wijk van Burgos via de gerestaureerde Arco de Santa María, een poort met beelden van verscheidene lokale notabelen.

6 **Casa del Cordón**

C Plaza de la Libertad

Casa del Cordón is een 15de-eeuws paleis waarin nu een bank is gevestigd. Het gebouw is herkenbaar aan het franciscaner koortmotief dat boven het portaal is aangebracht. Op een plaquette staat vermeld dat Columbus hier in 1497 na zijn terugkeer van zijn reis naar Amerika werd verwelkomd door de Katholieke Koningen.

7 **EFB**

Museo de Burgos

C Calle Miranda, 13
C Juli-sept. di-za 10.00-14.00, 17.00-20.00, zo 10.00-14.00 uur; okt.-juni di-za 10.00-14.00, 16.00-19.00, zo 10.00-14.00 uur
C 1 en 6 jan., 11 en 29 juni, 1 nov., 24, 25 en 31 dec.
M museodeburgos.net

Het renaissancestische Casa de Miranda huisvest het Museo de Burgos. Op de archeologische afdeling vindt u resten uit de Romeinse stad Clunia.

8 **EFB**

Museo de la Evolución Humana

C Paseo Sierra de Atapuerca
C Di-vr 10.00-14.30, 16.30-20.00, za, zo en feestdagen 10.00-15.00 uur **M** museo.evolucionhumana.com

Dit enorme museum toont fossielen van zo'n 780.000 jaar geleden. Een combiticket biedt ook toegang tot Yacimientos de Atapuerca, een van de eerste Europese nederzettingen.

Must see

SLAPEN

AC Hotel Burgos
Dit stijlvolle hotel staat midden in de stad. Geniet van het overvloedige ontbijt voor u zich op het sightseeën stort. Besluit de dag in de hotelbar.

C Paseo de la Audiencia 7 **M** marriott.co.uk/hotels/travel/rsgbu-ac-hotel-burgos

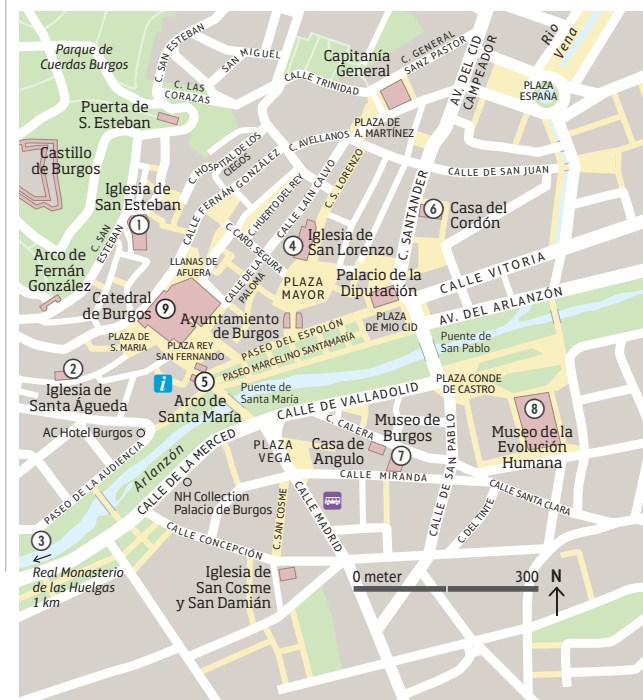
€€€

NH Collection Palacio de Burgos

Dit 16de-eeuwse voormalige klooster is centraal gelegen. Het biedt ruime kamers, een mooie gotische kloostertergang en een uitstekend restaurant.

C Calle de la Merced 13 **M** nh-hotels.com/burgos/palacio

€€€

↑ Fraaie middeleeuwse huizen langs de rivier in de Casco Viejo van Bilbao

1 BILBAO

✈️ A5 ✈️ Vizcaya 🚗 🚆 🚇 🚝 🚊 🚏 📍 Plaza Circular 1; www.bilbaoturismo.no

Bilbao (Bilbo) is een belangrijke haven en de grootste stad van Baskenland. De plaats zit qua cultuur, geschiedenis en boeiende musea op één lijn met Madrid en Barcelona. De ontwikkeling kreeg een vlucht halverwege de 19de eeuw, toen er ten noordwesten van de stad ijzererts werd gewonnen. Sinds het begin van de 21ste eeuw zijn de oude stalen constructies, scheepswerven en fabrieken verbouwd tot interessante openbare ruimten.

1 🎨 Museo de Bellas Artes

📍 Plaza del Museo 2
🕒 Ma-za 10.00-20.00, zo 10.00-15.00 uur 📄 [museo bilbao.com](http://museo.bilbao.com)

Het uitgebreide Museo de Bellas Artes (Museum der Schone Kunsten) in het lommerrijke Doña Casilda Iturrizarpark is een van de beste kunstmusea van Spanje. De kunst varieert van 12de-eeuwse Baskische en Catalaanse stukken tot

moderne werken van internationale kunstenaars, zoals Vasarely, Kokoschka, Bacon, Delaunay en Léger. De toegang tot het museum is na 18.00 uur gratis. De rondleidingen zijn alleen in het Spaans of Baskisch. Het caféterras is in de zomer open.

Een bezoeker bewondert een werk in het Museo de Bellas Artes

2 🏛️ Euskal Museoa Bilbao Museo Vasco

📍 Plaza Miguel de Unamuno 4 📄 Wegens renovatie, kijk op de website 📄 euskal-museoa.eus

De permanente collectie van het Museo Vasco, gehuisvest in een 17de-eeuws gebouw in het middeleeuwse centrum van de stad, omvat Baskische kunst, volkskunst en foto's van het Baskische leven. Niet te missen is de *idolo de Mikeldi*, een beeld uit de 3de-2de eeuw v.C. in de kloostergang.

3 🎵 Palacio de Congresos y de la Música Euskalduna Jauregia

📍 Avenida Abandoibarra 4 📄 Voor concerten 📄 euskalduna.eus

Dit opvallende gebouw staat op de plek van een oude scheepswerf. Als eerbetoon aan het industriële verleden van de stad heeft het de vorm van een schip. Het Palacio biedt plaats aan de ABAO Bilbao Opera en het Orquesta Sinfónica de Bilbao. Er zijn een auditorium, congreszalen en een expositieruimte. Op

zaterdag zijn er gratis rondleidingen in het Spaans en soms in het Baskisch. Tours in andere talen zijn te boeken tegen betaling.

4 🍴 Azkuna Zentroa

📍 Plaza Arriquirar 4 📄 Dag. 📄 [wazkuna zentroa.eus](http://wazkuna.zentroa.eus)

In 2010 werd een eeuwenoud wijnpakhuis dat al ruim 30 jaar leeg had gestaan verbouwd tot dit prachtige culturele centrum.

Oorspronkelijk heette het de Alhóndiga Bilbao, maar in

📍 MOOI UITZICHT Kabelpret

Mensen die even willen ontsnappen aan de drukte van Bilbao kunnen ten westen van de stad de kabeltrein nemen. De Funicular de Artxada loopt naar het dorp La Reineta en kijkt mooi uit over de havens.

2015 werd het pand vernoemd naar de burgemeester van de stad, Iñaki Azkuna, die het jaar ervoor was overleden. U vindt er designwinkels en restaurants, een bibliotheek, een geweldig zwembad en een dakterras met bar.

5 🏛️ Itsasmuseum Bilbao

📍 Ramón de la Sota Kaia 1 📄 Di-zo 11.00-19.00 uur 📄 itsasmuseum.eus

Bilbao's maritieme geschiedenis wordt in dit museum in de oude haven mooi tentoongesteld. Exposities binnen en buiten het museum belichten de geschiedenis van het estuarium van Bilbao, een belangrijke levensader van de stad. U kunt een gratis app downloaden op uw smartphone waarop meer informatie is te vinden, waaronder een interessante audiogids. Op dinsdag is de toegang gratis, behalve in de zomermaanden (juli en aug.).

ETEN

Mercado de la Ribera
Stijlvul restaurant en diverse pintxos-bars.

📍 Calle de la Ribera, s/n 📄 lariberabilbao.com

€€€

Bikandi Etxea

Hier eet u traditionele Baskische gerechten.

📍 Paseo Campo Volantin 4, Pasealekua 📄 bikandietxea.wixsite.com

€€€

Casa Rufo

Deze parel heeft een wat nietszeggende gevel - proef de steak.

📍 Calle Hurtado de Amezaga 5 📄 casarufo.com

€€€

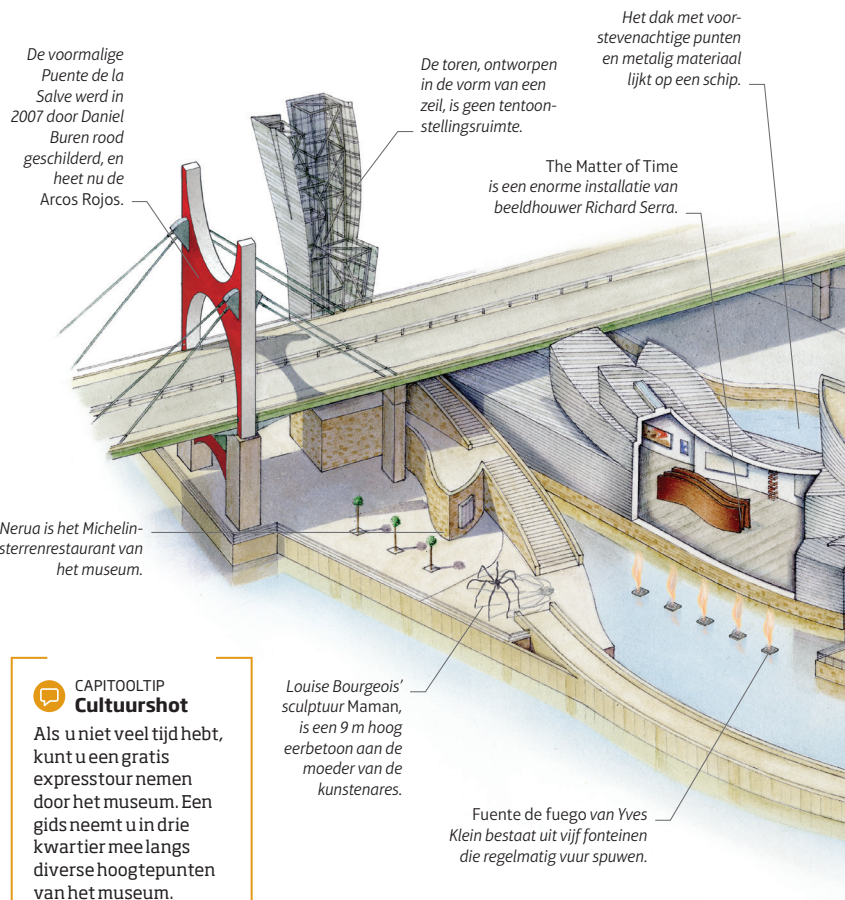

MUSEO GUGGENHEIM BILBAO

📍 Avenida Abandoibarra 2 🚶 Moyua 📞 1, 10, 11, 13, 18, 27, 38, 48, 71 🕒 Half juni-half sept. dag. 10.00-20.00 (half sept.-half juni di-zo tot 19.00) uur 🌐 guggenheim-bilbao.eus

Het Museo Guggenheim Bilbao is de trots van de stad. Het gebouw, ontworpen door de Amerikaanse architect Frank Gehry, is een kunstwerk op zich: de zilverkleurige welvingen lijken op een schip of een bloem. De collectie is al even indrukwekkend.

De collectie van het museum vertegenwoordigt een breed spectrum aan moderne en hedendaagse kunst, waaronder werken van abstract-expressionisten als Willem de Kooning en Mark Rothko. Naast deze schitterende permanente collectie biedt het museum vaak fascinerende tijdelijke exposities. Ook te zien zijn werken in bruikleen uit de Guggenheimmusea in New York en Venetië.

🗨️ CAPITOOLTIP Cultuurshot

Als u niet veel tijd hebt, kunt u een gratis expresstour nemen door het museum. Een gids neemt u in drie kwartier mee langs diverse hoogtepunten van het museum.

Must see

↑ Het prachtige titanium exterieur van het Museo Guggenheim Bilbao

→ *Puppy* van Jeff Koons, bedekt met kleurrijke bloemen

